

Шевченко С.В.

Кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології
Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана
Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Реалії сьогодення, в умовах запровадження карантинних заходів у зв'язку з епідеміологічною ситуацією у світі та в Україні зокрема, виникає потреба в реорганізації всіх сфер суспільства і, насамперед, педагогічної. Тому одним із найважливіших завдань освіти сьогодні є створення умов для навчання та інтелектуального розвитку особистості здобувачів, орієнтованої на створення шляхів самостійного отримання знань, формування умінь і навичок на дистанційних платформах. Поряд з тим, спостереження за навчальною діяльністю студентів під час виконання завдань допомогли виявити певні проблеми та недоліки, пов'язані із низьким рівнем їх мотивації, що негативно позначається на показниках успішності: недостатня підготовка щодо раціональних способів отримання інформації; низький рівень умінь роботи з науковою літературою; спостерігається недостатній розвиток умінь критичного та логічного мислення тощо [1, с. 229-230].

Велике значення в успішності здобувачів відіграє особистісна мотивація та зацікавленість у тому чи іншому різновиді навчальної діяльності; у засвоєнні того чи іншого навчального предмета, вони (мотивація та зацікавленість) можуть виникати з майбутнього досвіду та в процесі навчання, бути глибокими чи поверхневими та ін. Для підтримання мотивації та зацікавленості на високому рівні необхідно дотримання рівноваги між традиційністю і новизною викладання, розумна пропорціональність теоретичного та практичного матеріалу, можливість активної самостійної участі студентів у засвоєнні матеріалу. Далі слід враховувати наявність певної межі психічних та психофізіологічних можливостей студентів, певної стійкості їх психічних процесів. Вони менш стійкі та більш вразливі у студентів 1-ого та 2-ого курсів, мають різний характер змін в залежності від статі, віку, дотримання режиму сну, харчування та інших факторів.

Як зазначила І.М. Дичківська, в умовах інтенсивного розвитку інформаційних дистанційних технологій, важливого значення набуває реалізація інноваційної діяльності педагога та інноваційних освітніх технологій, що може розглядатися як умова для підвищення навчальної мотивації здобувачів [2, с.155].

Прислухаючись до думки Т.О. Шевчук, слід відмітити, що застосування інноваційних технологій передбачає активне використання інтерактивних форм і методів свідомого залучення особистості до навчального процесу, створення творчої атмосфери в період навчальної діяльності, використання диференційних форм і методів педагогічного процесу. Форми, методи і технології інноваційного навчання на дистанційних платформах досить різноманітні: розробка проектів, програм, планів, розв'язання нестандартних завдань, індивідуальні стандартні

завдання [5].

Одним з пріоритетних і перспективних напрямів є метод інтенсивної освіти, що мобілізує і активізує діяльність учасників педагогічного процесу. Він отримав назву кейс-стаді (метод ситуаційних вправ, ситуаційний метод) та є способом утвердження в суспільстві посткласичної моделі освіти. Цей метод стимулює його учасників ґрунтовно аналізувати факти, ситуації, навчає обирати правильну стратегію, удосконалювати і захищати її у дискусійній групі, розвиває вміння студента ставити більш чіткі, обґрунтовані запитання та приймати відповідні рішення. Впровадження інноваційних педагогічних технологій в дистанційній формі суттєво змінює також роль і функції викладача, який стає керівником, організатором, винахідником і помічником, а не лише носієм абсолютного знання [4].

Отже, аналіз літератури показує, що впровадження інноваційних технологій при організації дистанційного навчання дозволяє не тільки підвищити мотивацію здобувачів, але й посилити їх активність, змінити ціннісні орієнтації та мотиваційні установки як студентів, так й викладачів. Навчання здобувачів на основі інноваційних технологій в дистанційному режимі, як свідчать напрацювання педагогів-новаторів, дозволяє стверджувати, що у студентів у навчальному процесі відбувається: різке зростання рівня самостійності (змістовної і виконавчої); придбання умінь вчитися (у студентів розвиваються системні, узагальнені знання і способи діяльності); підвищення рівня оперування навчальним матеріалом, що дає можливість виходу на дослідницький, творчий рівень; у студентів з'являється готовність взяти на себе відповідальність за своє навчання; розвиток здатності до співробітництва, кооперації, прийняттю нових технологій (тобто відбувається навчання соціальних відносин і набувається здатність діяти технологічно, адекватно соціальної культури); зміна мотивації та готовність до вирішення дослідницьких завдань і, як наслідок, поява почуття компетентності і афілітації, що є передумовою самоактуалізації [3, с. 38-39].

Література:

1. Бойченко В.В. Проблема розумового виховання студентів у контексті сучасних освітніх вимог / Валентина Бойченко // Проблеми підготовки сучасного вчителя / Уман. держ. пед. ун-т ім. П. Тичини. – Умань, 2010. – № 2. – С. 227–232.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / Ілона Миколаївна Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 345 с.
3. Лаврентьев Г. В. Инновационные обучающие технологии в профессиональной подготовке специалистов / Г. В. Лаврентьев, Н. Б. Лаврентьева. – Барнаул: Изд-во Алт. гос. ун-та, 2002. – 156 с.
4. Чаплак Я.В. Роль критичного мислення у творчих пошуках «внутрішнього камертону душі» особистості [Електронний ресурс] / Я.В. Чаплак, М. Мачук // Современные научные исследования и инновации. – Август 2011. – № 4. – Режим доступа : <http://web.snauka.ru/issues/2011/08/1516>.
5. Шевчук Т. О. Інноваційність і вища освіта [Електронний ресурс] / Тамара Олексіївна Шевчук. – Режим доступа : <http://intkonf.org/kand-ped-nauk-shevchuk-to-innovatsiynist-i-vischa-osvita/>